

Sygn. akt III AUa 1379/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Sałańska - Szumakowicz
Sędziowie:	SSA Jerzy Andrzejewski SSA Daria Stanek (spr.)
Protokolant:	Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2013 r. w Gdańsku

sprawy B. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wznowienie wypłaty emerytury

na skutek apelacji B. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 maja 2012 r., sygn. akt VII U 3419/11

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1379/12

Uzasadnienie:

Decyzją z dnia 13 października 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z urzędu, w związku z brakiem rozwiązania stosunku pracy od dnia 01 października 2011 r., wstrzymał ubezpieczonej B. C. wypłatę emerytury. Organ rentowy wskazał, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć świadectwo pracy potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

B. C. wniosła odwołanie od powyższej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Gdańsku - Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 29 maja 2012 r. oddalił odwołanie ubezpieczonej.

Sąd Okręgowy orzekał na podstawie następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 24 lutego 2004 r. przyznał B. C. prawo do emerytury od dnia 01 stycznia 2004 r. tj. od miesiąca, w którym złożono wniosek .

Decyzją z dnia 13 października 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych z urzędu od dnia 01 października 2011 r. zawiesił B. C. emeryturę w związku z brakiem rozwiązania stosunku pracy, informując ubezpieczoną, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć świadectwo pracy potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Wnioskodawczyni B. C. w dniu złożenia wniosku o emeryturę, a następnie przez cały okres jej pobierania pozostawała w zatrudnieniu w Urzędzie Miasta w S..

Sąd Okręgowy zważył, że stan faktyczny sprawy był bezsporny, nadto znajduje on potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach emerytalnych ZUS, których żadna ze stron nie kwestionowała co do ich prawdziwości i rzetelności. Także i Sąd nie znalazł podstaw by nie dać im wiary.

Sąd Okręgowy zważył, że spór w niniejszej sprawie sprowadza się do zasadności wydania zaskarżonej decyzji i zawieszenia ubezpieczonej B. C. prawa do emerytury z uwagi na kontynuowanie przez nią zatrudnienia u pracodawcy, u którego była zatrudniona przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Sąd I instancji wskazał, że ustawą z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r., nr 257, poz. 1726) ustawodawca dokonał zmiany w ustawie z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polegającej na wprowadzeniu art. 103a o treści: prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Z mocy art. 28 ustawy zmieniającej przepis art. 103a ustawy emerytalnej jest od 1 października 2011 r. stosowany także do osób, które prawo do emerytury nabyły w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., czyli wówczas gdy ustawa nie wymagała rozwiązania stosunku pracy w celu realizacji prawa do emerytury. Sąd Okręgowy zważył, że treść przepisu 103a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i treść art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw nie budzą wątpliwości. Ich treść jest jasna i zrozumiała. Nie ma również wątpliwości, że art. 103a cyt. wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dotyczy w sposób bezpośredni ubezpieczonej B. C. , która wypełniała sytuacją prawną, w której się znajdowała na datę wydania zaskarżonej decyzji, dyspozycję tegoż przepisu, skutkującą obowiązkiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wstrzymania ubezpieczonej wypłaty świadczenia emerytalnego, skoro ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Ubezpieczona w treści odwołania powołuje się na ochronę praw nabytych i zasadę demokratycznego państwa prawa.

Ustosunkowując się do tych zarzutów Sąd I instancji wskazał, że celem wprowadzenia kwestionowanego przez ubezpieczoną rozwiązania jest zachęcenie osób spełniających warunki do uzyskania emerytury do opóźnienia decyzji o przejściu na emeryturę

i kontynuowania zatrudnienia w macierzystym zakładzie pracy. W dobie kryzysu gospodarczego i spadku dochodów ze składek, rozwiązanie zwiększające równoległe wydatki FUS na emerytury pogłębia deficyt tego funduszu i pośrednio wpływa na wzrost wydatków budżetowych. W warunkach kryzysu gospodarczego, gwałtownie spada liczba miejsc pracy, co wymagało podjęcia przez ustawodawcę działań zmierzających do odzyskania miejsc pracy, które obecnie zajmowane są przez emerytów. Nie bez znaczenia jest również okoliczność,

że osoby, które przed dniem wejścia w życie art. 103a ustawy z 1998 r. o emeryturach

i rentach z FUS kontynuowały zatrudnienie, pobierając równocześnie emeryturę, nie są zobowiązane do zwrotu za ten okres pobranych świadczeń. Wobec powyższego Sąd Okręgowy nie dopatrzył się w kwestionowanej przez ubezpieczonego regulacji naruszenia ochrony praw nabytych, czy naruszenia zasady demokratycznego państwa prawa.

Pozwany organ rentowy, w ocenie Sądu Okręgowego, w sposób prawidłowy zastosował konstrukcję wskazującą na intencję ustawodawcy nie pozbawiania strony prawa do świadczenia już nabytego tj. prawa do emerytury, które niezależnie od zmieniających się

w przyszłości wymaganych warunków do jego przyznania, nadal będzie przysługiwać stronie. Organ rentowy faktycznie zawiesił wypłatę świadczenia emerytalnego, uzależniając jedynie ponowną jego wypłatę od przedłożenia dokumentu potwierdzającego rozwiązanie stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego zatrudnienie było realizowane przed dniem nabycia prawa do prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Tym samym Sąd I instancji stwierdził, iż nie naruszone zostały prawa nabyte tj. prawo do emerytury, a jedynie zmieniły się zasady wypłaty świadczenia.

Podsumowując, odwołanie ubezpieczonej należało oddalić na podstawie w/w cytowanych przepisów i art. 477 (14) § 1 k.p.c.

Apelację od wyroku wywiodła ubezpieczona, wnosząc o jego zmianę przez przywrócenie wypłaty świadczenia emerytalnego, względnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji celem ponownego rozpoznania. Ponadto ubezpieczona wniosła o zwrot kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu wyrokowi B. C. zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 28 i art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach

z FUS w zw. art. 2 Konstytucji RP przez jego błędną wykładnię polegającą na wadliwym przyjęciu, że wskazane powyżej przepisy ustawy o rentach i emeryturach z FUS w nowym brzmieniu po powyżej opisanej nowelizacji stosuje się do wszystkich decyzji emerytalnych,

w tym wydanych przed wejściem w życie wskazanej noweli, gdy prawidłowa wykładnia wskazuje, że nowa treść art. 28 i art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS znajdować może zastosowanie jedynie do sytuacji, gdy już po wejściu w życie tego przepisu spełnione zostały do uzyskania prawa do emerytury Jeżeli natomiast przesłanki takie powstały przed wejściem w życie i pracownik nabył prawo do emerytury i ją pobiera to możliwe jest dalsze jej pobieranie bez konieczności spełnienia warunków jej pobieranie w trakcie trwania stosunku pracy uregulowanych nowym brzmieniem przepisów.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca wskazała, że zastrzeżenia konstytucyjne budzi sposób wprowadzenia w życie kwestionowanych przepisów. Ustanowiony w nowelizacji kwestionowanych przepisów bardzo krótki okres vacatio legis jest nieadekwatny

do charakteru wprowadzonych zmian, gdyż nie daje adresatom realnych możliwości dostosowania się do nowej regulacji. Uniemożliwia to ochronę interesów osób, które

w poprzednim stanie prawnym były w korzystniejszej sytuacji w zakresie wykonania i zmian prawa do emerytury i wypłaty tego świadczenia w powiązaniu z trwającym stosunkiem pracy i pobieraniem wynagrodzenia. Wobec tak krótkiego czasu *vacatio legis*, a także biorąc po uwagę, że zmiany ustaw emerytalno-socjalnych, które przyjmują szczególną formę, wymagające szczególnego i obostrzonego trybu ich tworzenia w ramach procesu legislacyjnego, określony w ten sposób *vacatio legis* niewątpliwie narusza przepis art. 2 Konstytucji.

Charakter zmian w ustawie emerytalnej - ze zbyt krótkim *vacatio legis* - bez zabezpieczenia czy nawet wzięcia pod uwagę interesów ubezpieczonych zdecydowanie różnego, dla nich korzystniejszego reżimu prawnego - narusza, w ocenie apelującej, wyprowadzoną z art. 2 przepisów konstytucyjnych zasadę pewności prawa, zaufania obywateli do państwa oraz obowiązującego prawa, niezależnie już od naruszenia zasad poprawnej legislacji.

Skarżąca podniosła, że w rozważanej sytuacji doszło również do naruszenia zasady *lex retro non agit*. Gdyby wskazany sporny przepis po nowelizacji miał odnosić się do wszystkich orzeczeń istniejących po jego wejściu w życie, a więc także do orzeczeń emerytalnych powstałych przed tym wejściem w życie, to przepis ten należałoby w tym zakresie uznać za sprzeczny z Konstytucją. Konstytucja nie pozwala bowiem na odniesienie nowego, niekorzystnego reżimu wykonywania prawa do emerytury do emerytur powstałych do wykonania przed jego wejściem w życie.

Innymi słowy, art. 103 ust. 2a w/w ustawy w nowym brzmieniu nadanym nowelą może znajdować zastosowanie jedynie do sytuacji, gdy już po wejściu w życie tego przepisu spełnione zostały przesłanki opisane w nim. Jeżeli natomiast przesłanki takie powstały przed wejściem w życie art. 103 ust. 2a w/w ustawy w nowej treści i była orzeczona emerytura i pobierana łącznie z wynagrodzeniem, to są one możliwe do uchylecia w ramach poprzednio obowiązującego unormowania w oparciu o przepisy sprzed nowelizacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie, nie zawiera bowiem zarzutów skutkujących koniecznością zmiany bądź uchylecia zaskarżonego wyroku.

W sprawie poza sporem jest, że ubezpieczona w dniu 01.10.2011 r. pobierała emeryturę i jednocześnie kontynuowała zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, u którego była zatrudniona nieprzerwanie także w dacie, od której przyznane zostało świadczenie emerytalne, tj. w dniu 1 stycznia 2004 r.

Decyzją z 13 października 2011 r. organ rentowy wstrzymał skarżącej wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 r. z uwagi na kontynuowanie przez nią zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy - na podstawie art. 103 a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm. - dalej: „ustawa emerytalna”) w związku z art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 - dalej: „ustawa zufp”).

Przedmiotem sporu na etapie postępowania apelacyjnego pozostawało, czy organ rentowy powinien wznowić ubezpieczonej wypłatę świadczenia emerytalnego za okres od 1 października 2011 r.

Sąd Apelacyjny wyraża stanowisko, że nabycie prawa do emerytury powinno być oceniane przez pryzmat reguł prawnych, jakie obowiązywały w tej właśnie dacie. Inna interpretacja, czy też przyjmowanie do stosowania przepisów

późniejszych ograniczających prawo do emerytury osobie, która już to prawo nabyła może oznaczać naruszenie konstytucyjnej zasady praw nabytych.

W niniejszej sprawie należy zatem ustalić, jakie zasady nabywania prawa do emerytury i zawieszania wypłaty tego świadczenia obowiązywały w dniu 1 stycznia 2004 r.

Według obowiązującego wówczas stanu prawnego przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) stanowił, że prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Przepis powyższy był przedmiotem oceny Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 07.02.2006 r. (SK 45/04), stwierdził, że art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 i art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 30, art. 65 ust. 1, art. 70 ust. 5 i art. 73 Konstytucji.

Trybunał wyjaśnił, że w wyniku nowej regulacji zainteresowane osoby, które nabywają prawo do emerytury, zobowiązane zostały do dokonania wyboru między rozwiązaniem stosunku pracy w celu pobierania emerytury albo kontynuowaniem zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy. Jej konsekwencją jest odsunięcie w czasie możliwości efektywnego korzystania z emerytury do chwili rozwiązania

przez ubezpieczonego stosunku pracy z podmiotem, będącym jego pracodawcą bezpośrednio przed dniem nabycia tego prawa. Ustawodawca nie zakazuje ponownego zatrudnienia danej osoby przez tego samego pracodawcę. Osoby, które rozwiązały stosunek pracy, mogą ponownie nawiązać ten stosunek, również z dotychczasowym pracodawcą, nie tracąc prawa do emerytury, jednakże nawiązanie stosunku pracy uzależnione jest od swobodnej decyzji pracodawcy. Pracodawca może zawsze odmówić ponownego zatrudnienia pracownika, który rozwiązał stosunek pracy, i zatrudnić w jego miejsce inną osobę albo powstrzymać się

od zatrudnienia pracownika. Konsekwencją tego przepisu w razie wypowiedzenia stosunku pracy przez pracownika, który pragnie skorzystać z uprawnień emerytalnych, jest stworzenie pracodawcy dodatkowej okazji dla podejmowania decyzji dotyczących zatrudnienia nowych pracowników. Przepis ten dotyczy wyłącznie osób, które - pomimo osiągniętego wieku emerytalnego - kontynuują swoją dotychczasową działalność zawodową i których podstawowym źródłem utrzymania jest praca zarobkowa. W ich przypadku emerytura stanowi jedynie dodatkowe źródło dochodów i - inaczej niż w przypadku osób, które zakończyły działalność zawodową - nie można mówić o ich ograniczonej zdolności adaptacyjnej. Regulacja ta dotknęła przy tym dwie kategorie osób: z jednej strony - osoby, które w dniu ogłoszenia ustawy nabyły prawo do emerytury, kontynuując pracę

u dotychczasowego pracodawcy, z drugiej strony - osoby, objęte systemem ubezpieczenia społecznego, które w dniu ogłoszenia ustawy nie nabyły jeszcze prawa do emerytury.

W świetle przepisów ustawy, kontynuowanie zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy nie ma wpływu na nabycie prawa do emerytury w wyniku spełnienia określonych w ustawie przesłanek, ale prowadzi jedynie do zawieszenia świadczenia do chwili rozwiązania stosunku pracy. Rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą umożliwia realizację świadczenia emerytalnego bez potrzeby ponownego występowania o ustalenie tego prawa.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że w dniu nabycia prawa do emerytury ubezpieczoną obowiązywało ograniczenie wynikające z treści art. 103 ust. 2a ustawy

o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczona miała świadomość, składając wniosek o emeryturę, że świadczenie z tego tytułu nie będzie jej wypłacane, gdyż nie został rozwiązany stosunek pracy i ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie z dotychczasowym pracodawcą. Tak też stało się na mocy decyzji z dnia

24.02.2004 r., na mocy której przyznano ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 1.01.2004 r., zawieszając jej wypłatę z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia.

Przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS został uchylony z dniem 08.01.2009 r. przez art. 37 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 21.11.2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. nr 228, poz. 1507). Powyższa zmiana oznaczała, że od dnia 08.01.2009 r. możliwe było pobieranie świadczenia emerytalnego wraz z wynagrodzeniem ze stosunku pracy.

Z dniem 01.01.2011 r. do ustawy o emeryturach i rentach z FUS został dodany – przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw - przepis art. 103a, który stanowi, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Przepis ten - podobnie jak w stanie prawnym obowiązującym w dniu nabycia przez ubezpieczoną prawa do emerytury – wyklucza możliwość pobierania emerytury oraz wynagrodzenia ze stosunku pracy.

Ponadto ustawa nowelizująca w art. 28 stanowiła m.in., że do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy – czyli przed dniem 01.01.2011 r. - przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, poczynając od dnia 01.10.2011 r.

Powyższe oznacza, że art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS objął wszystkich emerytów, a więc nie tylko tych, których prawo do emerytury uzyskają od momentu jego wejścia w życie, ale również tych, którzy przeszli na emeryturę wcześniej. Ci emeryci, którzy nabyli prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę jeszcze 9 miesięcy od daty wejścia w życie zmiany, czyli do 30 września 2011 r. Jeżeli do tego momentu stosunek pracy nie ustał, wypłata emerytury została przez ZUS wstrzymana, poczynając od 1 października 2011 r.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13.11.2012 r. (sygn. akt K 2/12) stwierdził, że art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16.12.2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 01.01.2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

Zgodnie z tym wyrokiem przepis art. 28 ustawy nowelizującej utracił moc z dniem 22.11.2012 r., tj. z dniem jego publikacji w Dzienniku Ustaw RP, na podstawie art. 190 ust. 3 Konstytucji RP (Dz. U. 2012, poz. 1285), co oznacza, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., czyli w czasie, gdy przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS umożliwiały nabycie prawa do emerytury oraz kontynuowanie dotychczasowego zatrudnienia (bez konieczności rozwiązania stosunku pracy). Tylko ci ubezpieczeni nie musieli dokonywać wyboru między kontynuowaniem zatrudnienia a przejściem na emeryturę. Zmiana tych zasad przez art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw oznaczała w istocie wprowadzenie nowej treści „ryzyka emerytalnego” rozumianego jako zdarzenie prawne uzasadniające realizację prawa do emerytury. Tymczasem, jeżeli ubezpieczony raz już spełnił warunki przyznania prawa do emerytury (na gruncie rozpatrywanej sprawy – osiągnął wiek emerytalny i odpowiedni staż pracy – bo taka była treść ryzyka emerytalnego dla osób, które przeszły na

emeryturę od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.), to niedopuszczalne jest – z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa – nakazanie mu zastosowania się do nowej treści ryzyka, czyli nakazanie mu ponownego zrealizowania już raz skutecznie zrealizowanego prawa do emerytury. Zgodnie z przepisem art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, to ustawodawca określa zakres i formy zabezpieczenia społecznego, co nie oznacza jednak, że może to czynić w sposób całkowicie dowolny. Jeżeli zatem ustawodawca najpierw (tj. do 31 grudnia 2010 r.) uzależnia nabycie prawa

do emerytury od osiągnięcia wieku emerytalnego oraz posiadania odpowiedniego stażu ubezpieczeniowego, a następnie (tj. od 1 stycznia 2011 r.) formułuje nowy warunek w postaci rozwiązania stosunku pracy, to warunku tego nie może odnosić do ubezpieczonych, którzy prawo do emerytury uzyskali przez 1 stycznia 2011 r. Osoby, o których mowa, podjęły decyzję o przejściu na emeryturę nie mogąc przewidzieć, że przepisy zmienią się na ich niekorzyść. Zasada zaufania do państwa i prawa, oparta na pewności prawa, powinna być przy tym szczególnie zachowywana w przypadku, gdy dotyczy ona decyzji o poważnym znaczeniu życiowym. Im dłuższa jest perspektywa czasowa działań podejmowanych

przez jednostkę, tym silniejsza powinna być ochrona zaufania do państwa i stanowionego prawa. Przepis art. 28 w/ w ustawy zasadę tę naruszył. Wskazany przepis spowodował,

że osoby, które przeszły na emeryturę w okresie, kiedy nie było obowiązku rozwiązania stosunku pracy w celu uzyskania emerytury, musiały mimo to zrezygnować z pracy do końca września 2011 r., aby móc nadal pobierać emeryturę od dnia 1 października 2011 r. Gdyby

w momencie przejścia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, aby uzyskać świadczenie emerytalne, to wówczas – w chwili osiągnięcia wieku emerytalnego - być może w ogóle nie składałyby wniosków emerytalnych i kontynuowałyby zatrudnienie. Korzystniejsze dla nich byłoby bowiem uzyskiwanie dochodu ze stosunku pracy niż niższego świadczenia emerytalnego. Co więcej – późniejsze złożenie wniosku o ustalenie prawa do emerytury oznaczałoby dla nich wyższe świadczenie emerytalne, albowiem

w zreformowanym systemie emerytalnym wysokość świadczenia jest zależna,

poza wysokością składek zgromadzonych na koncie ubezpieczonego, przede wszystkim

od długości aktywności zawodowej. Reasumując, podkreślenia wymaga, że podstawy stosunku ubezpieczeniowego powinny się opierać na przeświadczeniu, że po upływie określonego czasu i spełnieniu określonych warunków ubezpieczony otrzyma określone świadczenie.

Jak wynika z powyższego przywołane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. nie odnosi się do sytuacji ubezpieczonej, która prawo do emerytury nabyła w dniu 1 stycznia 2004 r. tj. w czasie, gdy przepisy ustawy o emeryturach i rentach

z FUS – podobnie jak obecnie – nie umożliwiały nabycia prawa do emerytury oraz kontynuowania dotychczasowego zatrudnienia (bez konieczności rozwiązania stosunku pracy). Należy też podkreślić, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13.11.2012 r. (sygn. akt K 2/12), nie stwierdził niekonstytucyjności przepisu art. 103a ustawy

o emeryturach i rentach z FUS. Przepis ten pozostał w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jej wejścia w życie

i później, tj. od 1 stycznia 2011 r.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. apelację B. C. oddalił jako bezzasadną, o czym orzeczono, jak w sentencji wyroku.